

**Wyrok jest prawomocny
ODPIS**

Sygn. akt I SA/Ke 121/06

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2006

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Maria Grabowska
Sędziowie	Sędzia NSA Grażyna Jarmasz (spr.) Asesor WSA Mirosław Surma
Protokolant	Referent stażysta Łukasz Pastuszko

po rozpoznaniu w Wydziale I na rozprawie w dniu 28 czerwca 2006

sprawy ze skargi R. B.

na postanowienie Dyrektora Izby Skarbowej w K.

z dnia (...) r. nr (...)

w przedmiocie uznania za bezzasadne wniesionych zarzutów na prowadzone postępowanie egzekucyjne

**uchyla zaskarżone postanowienie oraz poprzedzające je rozstrzygnięcie
organu pierwszej instancji**

Właściwe podpisy na oryginale
Za zgodność z oryginałem
świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska

Sygn. akt I SA/Ke 121/06

U z a s a d n i e n i e

W wyniku rozpatrzenia wniosku R. B. (...). Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K. postanowieniem z (...). numer (...) uznał za niezasadne zarzuty wniesione na prowadzone postępowanie egzekucyjne.

W uzasadnieniu stwierdzono, że w dniu 24 listopada 2005r. organ egzekucyjny podjął czynności egzekucyjne wobec R. B. na podstawie tytułów wykonawczych dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne za okres od sierpnia do listopada 1994r. oraz za okres od lutego do maja 1995r. poprzez zajęcie wynagrodzenia za pracę.

Odnosząc się do wniosku stwierdzono, że zgodnie z art. 34 § 1 ustawy z 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 110 z 2002r., poz.968 ze zm.), wobec wniesienia zarzutów, przesłano je do wierzyciela tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych celem ustosunkowania się do nich. Postanowieniem z (...). numer (...) wniesione zarzuty zostały uznane jako niezasadne.

ZUS podał, że jako wierzyciel skierował tytuły wykonawcze celem przymusowego ściągnięcia niezapłaconych składek przez żonę J. B. R. B. jest za te zobowiązania żony odpowiedzialny na podstawie decyzji ZUS Oddział K. z dnia 21 czerwca 2004r. numer (...)

Powołano art.24 ust. 5d ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z którego wynika, że przedawnienie należności z tytułu składek wynikających z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej lub następcy prawnego następuje po upływie 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wydana decyzja o odpowiedzialności. Od wydania decyzji dla R. B. nie upłynęło jeszcze 5 lat, należności dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym na podstawie tej decyzji nie ulegają przedawnieniu.

Stwierdzając, że wypowiedź wierzyciela jest dla organu egzekucyjnego wiążąca, postanowiono jak w sentencji postanowienia.

Na to postanowienie zostało wniesione zażalenie ze sformułowanym żądaniem jego zmiany i uwzględnienia zarzutów, a następnie umorzenie postępowania egzekucyjnego, gdyż należność której dochodzi ZUS K. wygasła z powodu przedawnienia.

Nie zgodzono się z twierdzeniem zawartym w postanowieniu ZUS, że ponieważ chodzi o przedawnienie zobowiązania nałożonego na żalącego się decyzją o przeniesieniu odpowiedzialności na niego za długi żony, to przedawnienie nie nastąpiło. Stwierdzono, że

zobowiązanie wynikające z tej decyzji nie może istnieć samodzielnie. Gdyż jest ono uzależnione od zobowiązania żony.

Skoro zobowiązanie żony wygasło to nie można go egzekwować z pieniędzy wnoszącego zażalenie. Odpowiedź ZUS została przyjęta bezkrytycznie, jest ona nie na temat i tuszuje fakt, że zobowiązanie nie istnieje.

Postanowieniem z (...) numer (...) Dyrektor Izby Skarbowej utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie organu I instancji, podając, że zgodnie z przepisem art. 34 § 1 w/w ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zarzuty zgłoszone na podstawie art. 33 pkt 1 – 7, 9 i 10 organ egzekucyjny rozpatruje po uzyskaniu stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów, z tym, że w zakresie zarzutów, o których mowa w art. 33 pkt 1 – 5 wypowiedź wierzyciela jest dla organu egzekucyjnego wiążąca. Wypowiedź taką w niniejszym postępowaniu uzyskano.

Jednocześnie zauważono, że zgodnie z art. 29 w/w ustawy organy egzekucyjne nie są uprawnione do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

Tak więc zaskarżone postanowienie należało uznać za zgodne z prawem.

I na to rozstrzygnięcie organu II instancji została wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach

Zarzucono, że brak w działaniu Naczelnika zasady równego traktowania uczestników sporu wobec prawa. Zarzut przedawnienia był sygnałem do zbadania akt ZUS, z których wynika, że w dniu 22 listopada 2004r. zostało wniesione odwołanie od decyzji o odpowiedzialności, które nie zostało przekazane przez ZUS do rozpatrzenia przez Sąd.

Skarżący poinformował że obecnie na zasadzie art. 477 § 3 zostało złożone w dniu 6 lutego 2006r. ponowne odwołanie w sprawie niniejszej do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Kolejny raz skarżący podkreślił, że jego zobowiązanie nie istnieje, a więc nie może być egzekwowane.

W odpowiedzi na skargę Dyrektor Izby Skarbowej wniósł o oddalenie skargi podtrzymując dotychczasową argumentację.

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi /Dz.U. Nr 153, poz. 1271/ została ona rozpatrzona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych /Dz.U. Nr.153 poz.1269/ sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości poprzez kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem. Tak więc wyeliminować z obrotu prawnego można decyzję jedynie wówczas, gdy narusza ona prawo materialne lub procesowe i to w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy bądź stanowi naruszenie prawa dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego /art.145 § 1 pkt 1) ustawy z 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm./.

W niniejszej sprawie zaskarżone rozstrzygnięcie wydane zostało z naruszeniem przepisu art. 34 § 1 w/w ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w tej części, w której stanowi on, że zarzuty zgłoszone na podstawie art. 33 pkt 1-7, 9 i 10 organ egzekucyjny rozpatruje po uzyskaniu stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów.

Jeśli przyjąć za organem, że w piśmie skarżącego z 2 grudnia 2005r., określonym wnioskiem o umorzenie kwoty 1.830,63zł z powodu przedawnienia, zostały sformułowane zarzuty na prowadzone postępowanie egzekucyjne, to skoro zarzut ten dotyczył kwestii przedawnienia organ egzekucyjny miał obowiązek uzyskać pełne stanowisko wierzyciela w tym zakresie.

Wierzyciel zaś w stanowisku zajęтым w postanowieniu z 19 grudnia 2005r., powołując przepis art. 24 ust. 5d ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych /Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm./, odniósł się do przedawnienia w odniesieniu tylko do skarżącego, jako osoby trzeciej odpowiedzialnej za zaległości żony Jadwigi B. Nie wypowiedział się, co do przedawnienia, bądź nie, należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne samej zobowiązanej, jak też i jej jako płatnika.

A uzyskanie stanowiska w tym zakresie było konieczne, gdyż zarówno w doktrynie /"Ordynacja podatkowa Komentarz" Stefan Babiarz i inni Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, W-wa 2005r. str. 372 i 398/, jak i orzecznictwie sądów administracyjnych / wyrok: NSA z 2 sierpnia 2000r., sygn. akt SA/Bk 923/99, NSA W-wa z 30 czerwca 2005r., sygn. akt FSK/1876/04/, jako powszechnie uznane i nie kwestionowane, przyjmuje się stanowisko, że jeśli należność samego zobowiązanego uległa przedawnieniu i nie jest on już zobowiązany do jej zapłaty wobec wygaśnięcia, to skutki w postaci odpadnięcia obowiązku jej zapłaty przez osobę trzecią są takie same jak dla głównego zobowiązanego. A więc

odpowiedzialność osoby trzeciej nie może trwać dłużej, niż odpowiedzialność samego zobowiązanego. Natomiast może zdarzyć się, że będzie odwrotnie.

Stanowisko takie wywodzi się z akcesoryjnego charakteru odpowiedzialności osoby trzeciej, a więc zdarzenie z art. 59 ustawy Ordynacja podatkowa w postaci m.in. przedawnienia zobowiązania podatkowego uwalnia od odpowiedzialności osobę trzecią.

W przypadku zatem, gdy w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym w stosunku do osoby trzeciej, na podstawie decyzji orzekającej o teźże odpowiedzialności, osoba ta wnosi zarzut przedawnienia, stanowisko wierzyciela w tej sprawie musi obejmować nie tylko kwestię przedawnienia zobowiązania ciążącego na osobie trzeciej, ale także kwestię przedawnienia należności samego zobowiązanego.

Jeśli zaś stanowisko wierzyciela pomija to zagadnienie, organ egzekucyjny jest obowiązany ponownie zwrócić się o uzupełnienie odpowiedzi wierzyciela, a w przypadku jej nie otrzymania zastosować się do przepisu art. 35 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Stwierdzenia powyższe znajdują zastosowanie zarówno do odpowiedzialności osób trzecich orzeczonej na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie podmiotowym wyznaczonym przez art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jak i orzeczonej na podstawie przepisów ustawy z 19 grudnia 1980r. o zobowiązaniach podatkowych /Dz.U. Nr 137 z 1997r. poz. 926 ze zm./, co miało miejsce w sprawie. Zauważyć bowiem należy to, że zgodnie z art. 332 ustawy Ordynacja podatkowa do odpowiedzialności osoby trzeciej miały zastosowanie przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych, co znalazło odzwierciedlenie w decyzji skierowanej do skarżącego jako osoby trzeciej, jak również i to, że należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne powstały po rządami ustawy z 25 listopada 1986r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych /Dz. U. Nr 25 z 1989r., poz. 137/.

Skoro instytucja zarzutów w postępowaniu egzekucyjnym ma służyć ochronie praw zobowiązanego, to stanowisko powyższe o konieczności uzyskania stanowiska wierzyciela w pełnym zakresie jest uprawnione, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że przepis art. 83c w/cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a dodany przepisem art. 1 pkt 41 ustawy z 18 grudnia 2002r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw /Dz.U. Nr 241, poz. 2074 ze zm./ z dniem 1 stycznia 2003r., jako lex specialis w stosunku do przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zażalenia na stanowisko wierzyciela zajęte w formie postanowienia nie przewiduje.

W zaskarżonym postanowieniu Dyrektor Izby Skarbowej , jak i w utrzymanym w mocy postanowieniu organ I instancji, braku w stanowisku wierzyciela nie zauważyli, mimo, że skarżący w swoim piśmie z 2 grudnia 2005r. wyraźnie podnosił przedawnienie należności, których zapłata ciążyła na jego żonie, co wynika ze stwierdzeń skarżącego o upływie 5-letniego terminu od wszczęcia postępowania egzekucyjnego ZUS tj. od 1998r./ być może chodzi o postępowanie egzekucyjne w odniesieniu do zobowiązanej/ lub 10 letniego terminu przedawnienia roszczenia, które wystąpiło w datach wrzesień 1994r., marzec i kwiecień 1995r.

Stąd w rozstrzygnięciach tych, oprócz powołania się na wiążące stanowisko wierzyciela, nie ma ustosunkowania się do tej kluczowej kwestii dla rozpatrzenia zarzutów skarżącego. Brak ten w sposób oczywisty miał wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Mając powyższe na uwadze Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach orzekł jak w sentencji na podstawie art.145 § 1 pkt 1 lit. c) ustawy z 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi /Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm./.

O kosztach postępowania nie orzeczono, ponieważ skarżący o ich zasądzenie nie wniósł. W zawiadomieniu o rozprawie został pouczone o takiej możliwości.

Właściwe podpisy na oryginale

Za zgodność z oryginałem

świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska